

Lühidalt infoturbest

Miks ma peaksin muretsema?

- Mul pole ju arvutis midagi väärtuslikku!
- Miks peaks keegi just minu arvuti vastu huvi tundma?
- Senimaani pole ju midagi juhtunud.
- See on itipoisi mure.
- Ma ei taipa sellest nagunii midagi.
- Sissemurdmine on ju ebaseaduslik!
- Eestis ei ole selliseid kurjategijaid.

Küberkuritegevuse tendentsid 2007-2010

2009

- Küberkuritegevus professionaliseerub
- Kurjategijaid huvitab pigem raha kui kuulsus
- Rünnakuteks vajalikud tööriistad on üha lihtsamad ja kättesaadavamad
- Rünnakud kodukasutajate vastu (botnet) – kasutaja teeb üht, küberkurjategijad midagi muud tema arvutis.
- Igapäevaellu on murdnud infosõda ehk poliitiliselt motiveeritud küberrünnakud

Küberkuritegevus

- Küberkuritegevuse käive aastal 2006 oli võrreldav inimkaubanduse ning kasum narkokaubanduse omaga
- 2006. aastal registreeriti 3,24 miljonit arvutikuritegu
- Eksperdid usuvad, et 90% kuritegudest jääb registreerimata
- Allilmas on tööjaotus – need, kes oskavad pahavara kirjutada, ei levita seda kunagi ise
- Nõrgem lüli tavakasutaja
- Tulevik: Pahavara levib rohkem kiirsuhtlusprogrammide (MSN), internetitelefonide (skype), mobiiltelefonide kaudu
- Isegi Mac ja Linux pole enam nii turvaline kui varem ☹

Parool peaks kaitsma arvutisüsteemi väärkasutamise eest, kuid:

- 1/3 internetikasutajaid jagab salasõnu oma lähedastega
- 40% paroolidest on laialt levinud:
admin, parool, 1234, enda või pereliikme või lemmiklooma nimi, auto registreerimisnumber...
- 25% salasõnadest on murtavad 65 000 sõna sisaldava sõnaraamatu põhjal
- veel 11% salasõnadest on murtavad miljon sõna sisaldava sõnaraamatu põhjal
- Eesti tähestiku 32 tähest saab kuuetähelise sõnana moodustada 1073741824 kombinatsiooni

Paroolide varastamine

- 1-2% inimestest annavad oma parooli võõrale sellepärast, et too seda küsib
- 90% arvutikasutajatest on nõus loovutama oma sisselogimisinfot pastaka vms eest
- Enamik kasutajaid ei kontrolli elektronkirja või telefonikõne ehtsust

Paroole saab:

- Veebibrauseri salvestatud paroolide loendist
- Pealtkuulatud võrguliikluse kaudu
- Klahvivajutuste salvestamisega
- Sisestate need ise vastavasse veebivormi
- Ütlete telefoni automaatvastajale

Tulemüür

- Tulemüür on esmane kaitse sinu arvuti ja interneti vahel
  - Kaitseb võrgust tulenevate rünnakute eest
  - Kaitseb mõningate tarkvara turvaaukude ära kasutamise eest
  - EI KAITSE viiruste eest
- Operatsioonisüsteemiga kaasatulev või kommertslahendus ?
  - Windows puhul kindlasti kommertslahendus, Linux puhul sobib ka operatsioonisüsteemiga kaasatulev
- Riistvaraline või tarkvaraline ?
  - Kontorivõrgus kas eraldiseisev tarkvaraline või riistvaraline tulemüür
  - Sülearvutil tarkvaraline tulemüür

Viirusetõrje

- Millist viirusetõrjet valida ?
  - Symantec, McAfee, NOD32, Kasperski, Avira jne.
  - <http://www.av-comparatives.org/>
  - Korralik kohalik tugi
  - Suurema võrgu korral kindlasti korralik tsentraalhaldus
- Kas tasuta ka saab ?
  - Windows platvormil kommertskasutusse ei saa
  - Kodukasutuseks tasuta Avira, Avast, AVG
  - Linux puhul ClamAV tasuta

Andmete varundus

- Paljudes ettevõtetes ei pöörata andmete varundamisele piisavalt tähelepanu.
  - Mõnikord arvatakse, et andmete säilimise tagamiseks piisab katkematu vooluallika olemasolust
  - Usutakse, et serverid ja töökohaarvutid on nii usaldusväärsed, et andmekadude pärast pole vaja muretseda.
- Millist meediat eelistada varukoopia salvestamiseks?
  - Väline kõvaketas
  - DVD
  - Lint
- Varundusteenust on võibolla hoopis tark sisse osta
  - Eestis pakub antud teenust näiteks MikroLink

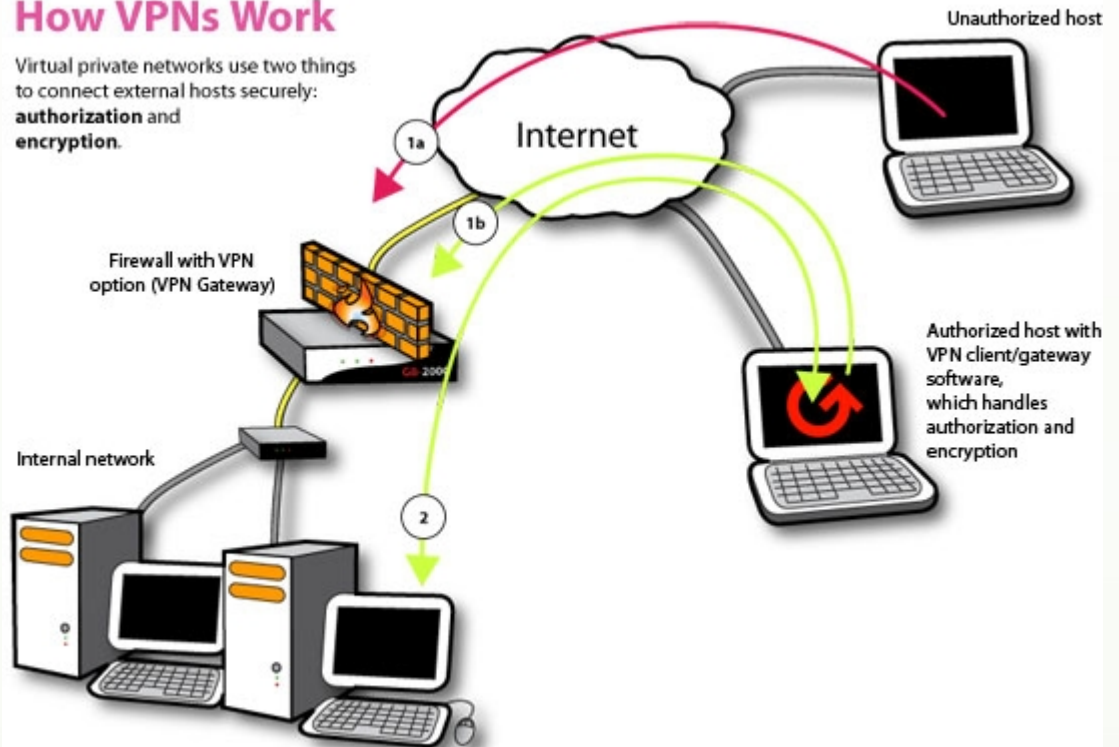

VPN

- Virtuaalne privaativõrk (inglise keeles Virtual Private Network, VPN) on privaatne ja turvaline arvutivõrk, mille loomiseks kasutatakse avalikku telekommunikatsiooni infrastruktuuri.

How VPNs Work

Virtual private networks use two things to connect external hosts securely: **authorization** and **encryption**.

Üldised soovitused

2009

- Kasuta tulemüüri
- Hoia viirustõrje värskes
- VPN ühendused kontori/töötaja, kontori/kontori vahel
- Vaata et tarkvara oleks uuendatud
- Loobu administraatoriõigustest
- Varunda varakult, varunda tihti
- Ära ava kõike, mida sulle näidatakse või saadetakse
- Kasuta ID-kaarti ja Mobiil-ID´d veebiteenustesse sisenemiseks

Miks ID-kaart?

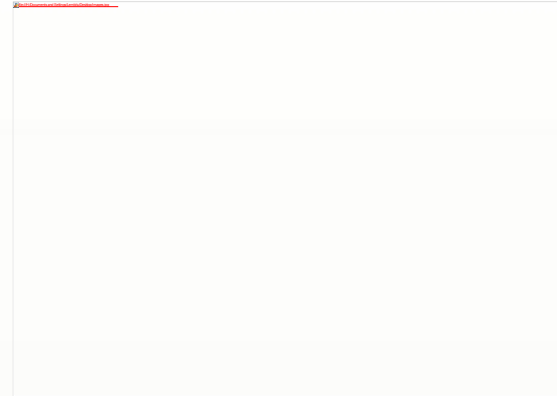

- **Turvaline** – kahetasandiline isikutuvastus (vajalik ID-kaart ning PIN-koodid)
- **Mugav** - üks kaart igale poole sisenemiseks, lisaks digitaalalkiri (ametiasutuste, ID-sõbralike asutustega suheldes)
- Palju kasutusvõimalusi
- Kuna ID-kaart on kohustuslik isikut tõendav dokument, peab see inimesel niikuinii olemas olema.
- Kaardilugeja soodsam – võimalik saada tasuta või max 100kr, PIN-kalkulaatori hind jääb 200 krooni kanti.

Kaks sõna kaardilugejatest

- Kodukasutusse sobib tavaline kaardilugeja
- Jagatud kasutuse korral kindlasti PIN sõrmistikuga kaardilugeja koos seda toetava tarkvaraga

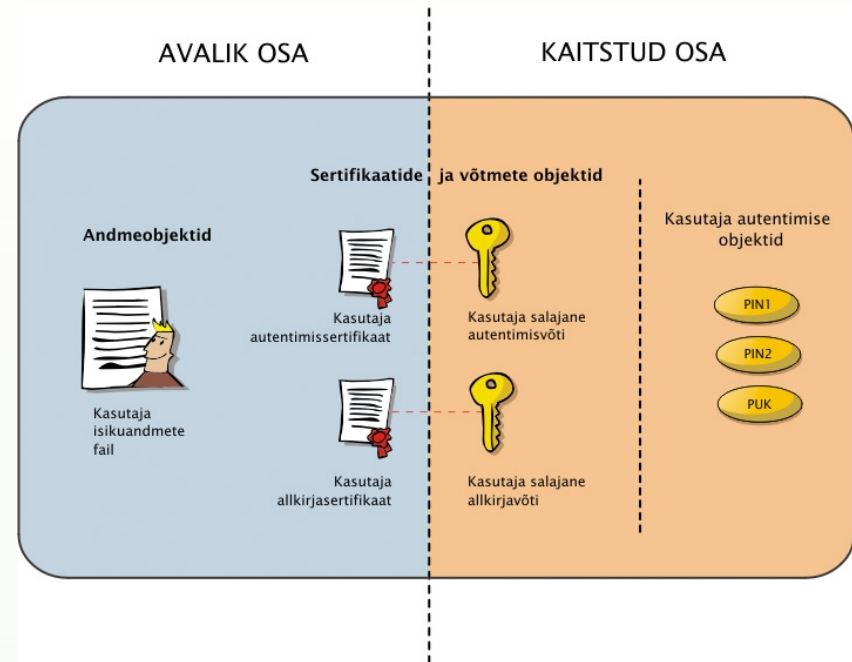

Kiipkaart – nagu väike arvuti
ID-kaardi kiibil on nii palju
infot kui hädapärast
vajalik:

- ✓ Isikuandmete fail
- ✓ Sertifikaadid
- ✓ Võtmed

Ligi saab ainult PIN-idega!

Turvariskid

- Koode hoitakse koos ID-kaardiga samas rahakotis (muidu läheb meelest)
- Koodi sisestatakse võõras arvutis (pahalasega nakatunud sõbranna arvutis)
- ID-kaart antakse liiga kergekäeliselt võõra inimese kätte
- Algsed koodid jäetakse vahetamata ja turvaümbrik varastatavasse kohta

Kust saad abi ja infot?

- <http://www.arvutikaitse.ee> - Arvutiturvalisus
- <http://www.infosecurity.ee> - Arvutiturbest vene keeles
- <http://www.id.ee> - ID-kaardi abi